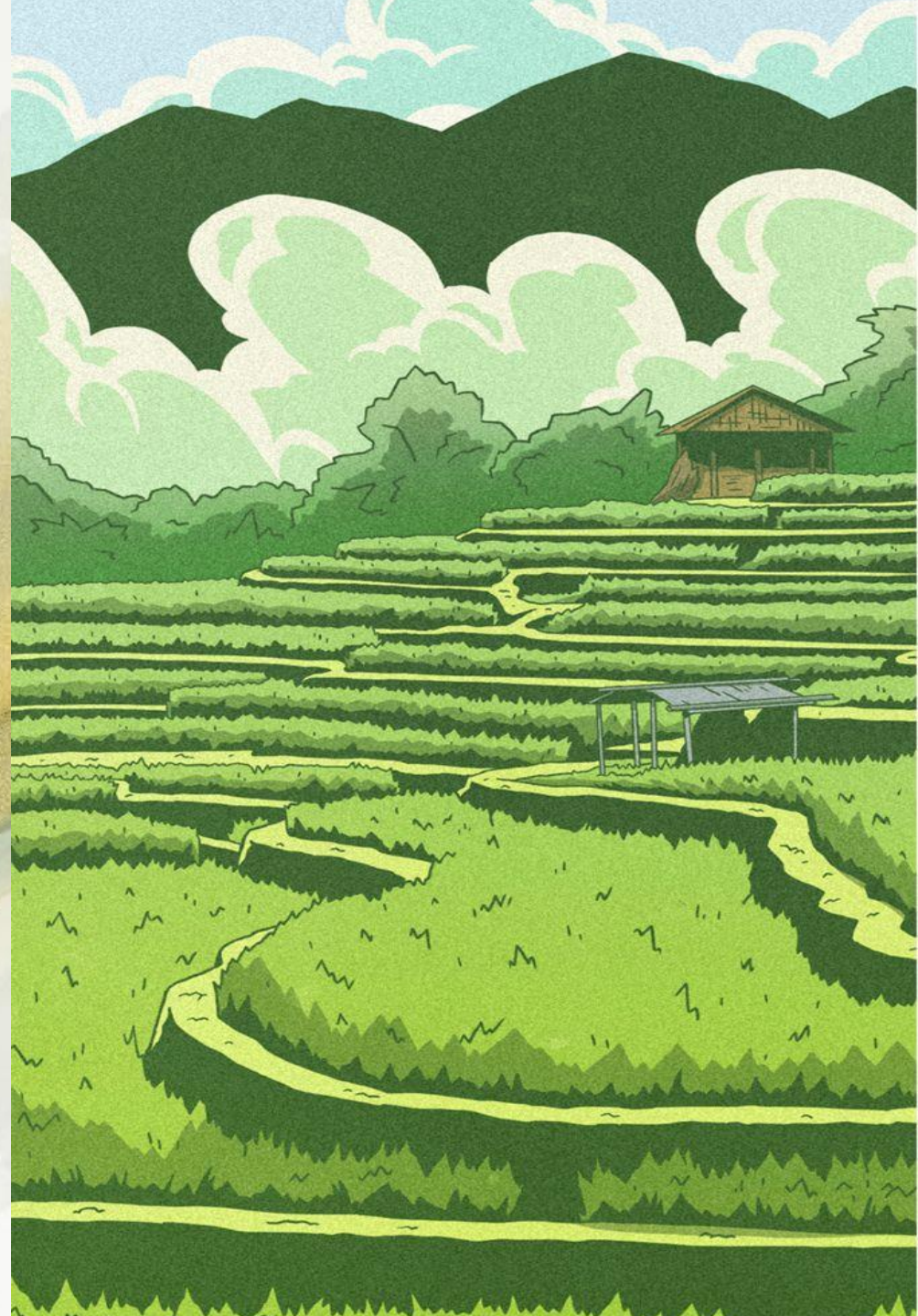
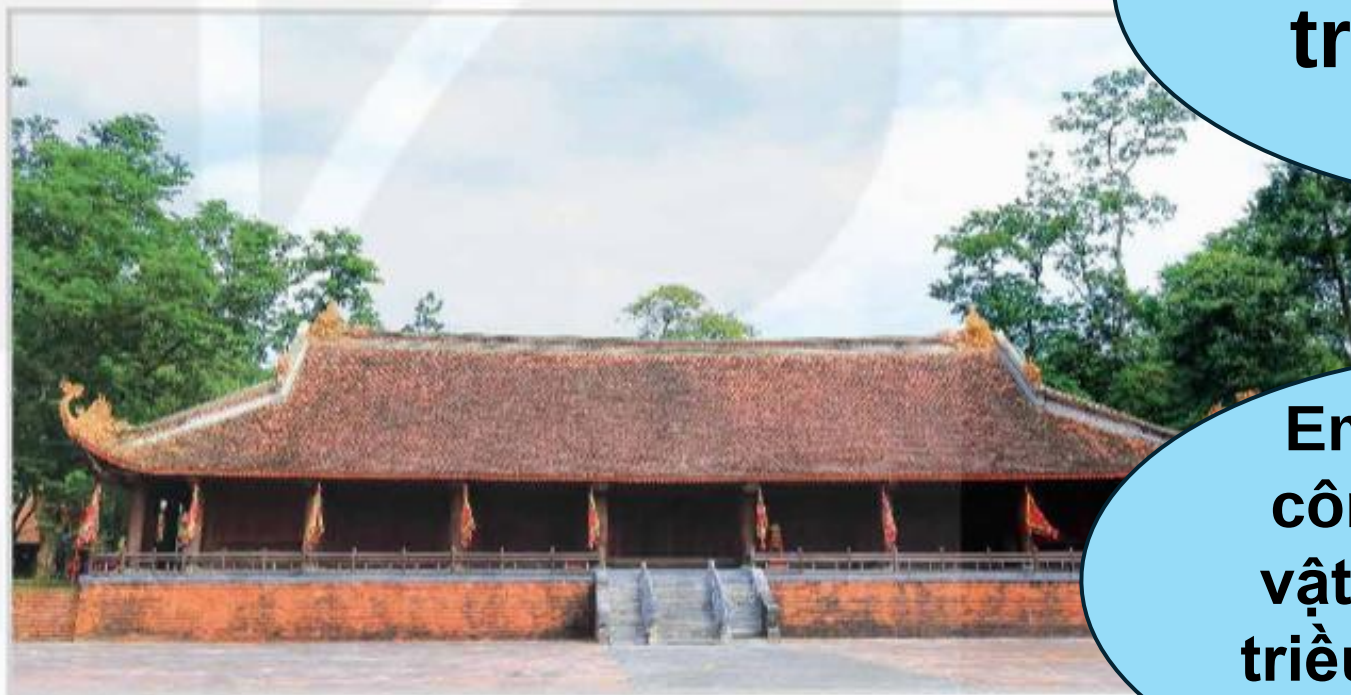

KHƠI ĐỘNG

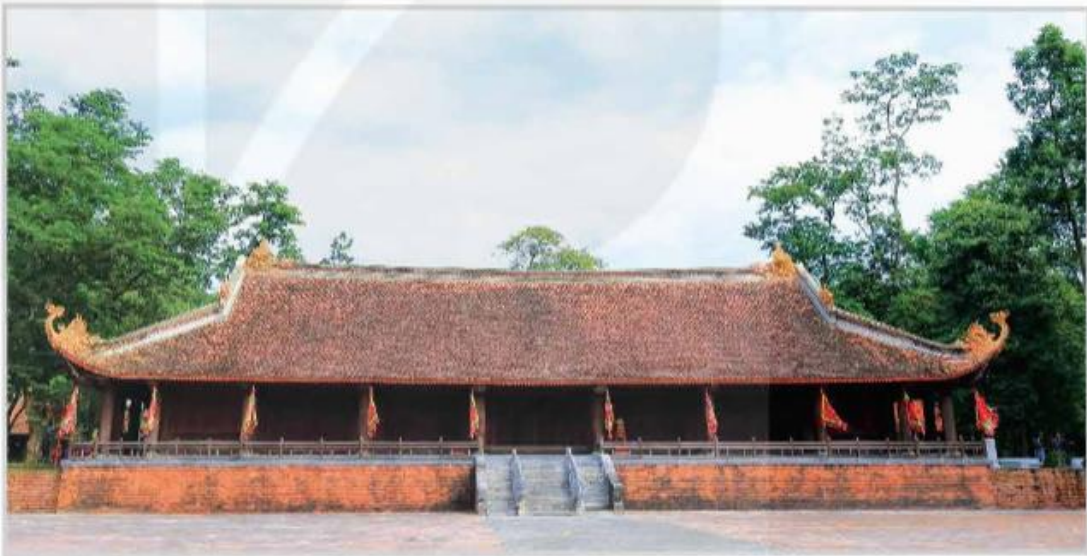

▲ Hình 1. Điện Lam Kinh

Nêu tên công trình xuất hiện trong các tranh ở trên.

Em nhận ra các công trình, nhân vật liên quan đến triều đại nào trong lịch sử Việt Nam?

▲ Hình 1. Điện Lam Kinh

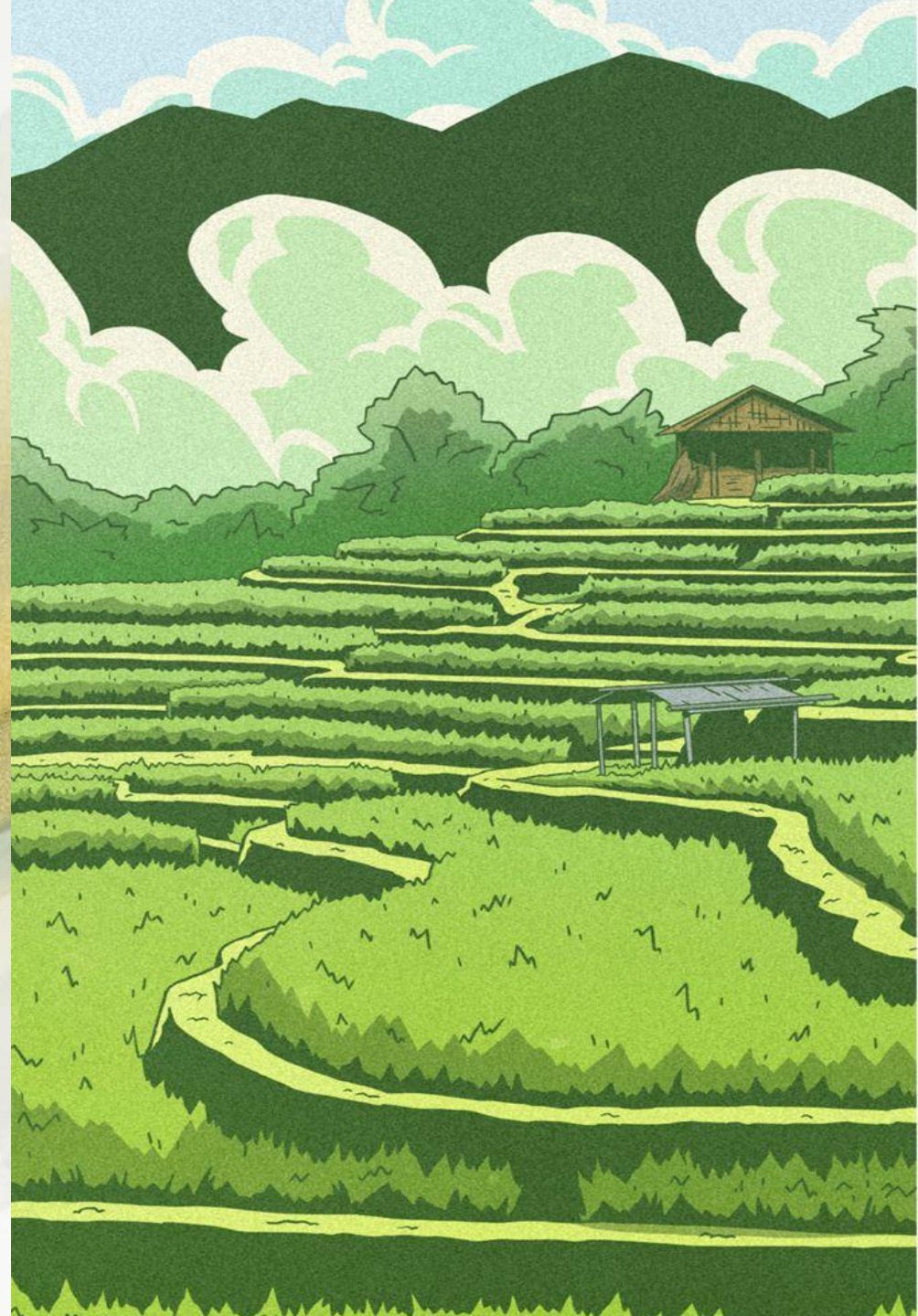
- Công trình kiến trúc trong tranh 1 là một trong những công trình kiến trúc trong Khu di tích Lam Kinh (Thọ Xuân, Thanh Hóa).
- Các công trình kể trên có liên quan đến Triều đại nhà Hậu Lê trong lịch sử Việt Nam.
- Đây là nơi Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa chống quân Minh giành thắng lợi, lập ra triều Hậu Lê.

LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ

Khởi nghĩa Lam Sơn và triều Hậu Lê

KHÁM PHÁ

1. Khởi nghĩa Lam Sơn (1418-1427)

a) Khái quát về khởi nghĩa Lam Sơn

Đọc thông tin, em hãy:
- Nêu một số nét chính về khởi nghĩa Lam Sơn.

Năm 1418, khởi nghĩa Lam Sơn do Lê Lợi lãnh đạo nổ ra tại vùng rừng núi Lam Sơn (Thanh Hoá). Trải qua 10 năm (1418 – 1427) chiến đấu gian khổ với nhiều trận đánh ác liệt, cuộc khởi nghĩa Lam Sơn đã giành được thắng lợi hoàn toàn.

Câu chuyện
Lịch sử

LÊ LỢI DỰNG CỜ KHỞI NGHĨA

Dưới ách thống trị tàn bạo của nhà Minh, nhân dân phải chịu cảnh lầm than, cơ cực. Lê Lợi – một hào trưởng ở vùng Lam Sơn (Thanh Hoá) sớm nuôi chí lớn đánh đuổi giặc ngoại xâm.

Năm 1416, Lê Lợi cùng 18 anh hùng hào kiệt tổ chức Hội thề Lũng Nhai, nguyện chung sức đồng lòng đánh đuổi giặc Minh ra khỏi bờ cõi. Năm 1418, Lê Lợi xưng là Bình Định Vương, dựng cờ khởi nghĩa ở vùng rừng núi Lam Sơn. Ông khẳng định: "Ta cất quân đánh giặc không phải là có lòng ham muốn phú quý, mà chính vì muốn để ngàn năm về sau, người đời biết ta không chịu làm tôi tớ cho bọn giặc tàn ngược". Cuộc khởi nghĩa đã thu hút nhiều người yêu nước và trở thành phong trào dân tộc rộng lớn.

(Theo Vũ Ngọc Khánh, *Lê Lợi, Nguyễn Trãi và đất Lam Sơn*, NXB Văn hoá dân tộc, 2018)

▲ **Hình 2.** Lê Lợi và Nguyễn Trãi ở căn cứ Lam Sơn (tranh sơn dầu của hoạ sĩ Hoàng Mai Hoa)

+ Khởi nghĩa Lam Sơn do Lê Lợi lãnh đạo, diễn ra tại Lam Sơn (Thanh Hoá).

+ Cuộc khởi nghĩa kéo dài 10 năm (1418-1427).

+ Một số sự kiện tiêu biểu: Chuyển hướng chiến lược vào Nghệ An (1424), chiến thắng Tốt Động - Chúc Động (1426,) chiến thắng Chi Lăng - Xương Giang (11 - 427), Hội thề Đông Quan (12-1427)

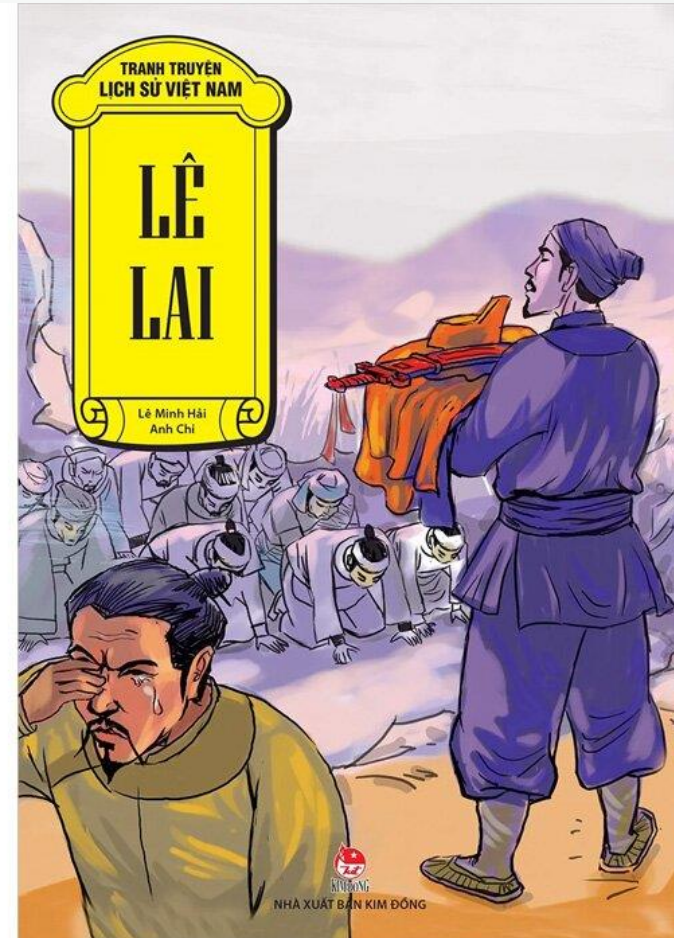
+ Nhiều nhân vật tiêu biểu gắn với khởi nghĩa lam sơn như: Lê Lợi, Nguyễn Trãi, Lê Lai, Trần Nguyên Hãn, Nguyễn Chích.

*Kể câu chuyện về một
nhân vật trong khởi
nghĩa Lam Sơn.*

Gợi ý một số nhân vật tiêu biểu

Gợi ý một số nhân vật tiêu biểu

KHÁT VỌNG NƠN SÔNG

22:06

b. Chiến thắng Chi Lăng.

Trong suốt 10 năm khởi nghĩa Lam Sơn có rất nhiều chiến thắng lớn khiến cho quân minh bị thiệt hại nặng nề. Trận Chi Lăng là một trong những trận đánh tiêu biểu và quyết định của khởi nghĩa Lam Sơn.

**Đọc thông tin trong SGK,
quan sát lược đồ trận
Chi Lăng và kể lại câu
chuyện lịch sử về trận
Chi Lăng.**

TRẬN CHI LĂNG

Ái Chi Lăng thuộc địa phận huyện Chi Lăng (Lạng Sơn), là một thung lũng nhỏ, dài khoảng hơn 4 km, hai bên là các dãy núi đá rất hiểm trở.

Khi Lê Lợi kéo quân ra Bắc, bao vây thành Đông Quan (Hà Nội), nhà Minh lo sợ cử hai đạo viện binh kéo sang phá vây. Liễu Thăng cầm đầu một đạo quân đánh vào Lạng Sơn. Mờ sáng, quân Minh đến cửa ải Chi Lăng. Kị binh nghĩa quân ra nghênh chiến, rồi giả thua

để nhử quân Minh vào trận địa. Khi ngựa của chúng đang vượt qua cánh đồng lầy, bỗng nhiên một loạt pháo hiệu nổ vang như sấm. Lập tức, từ hai bên sườn núi, những chùm tên, mũi lao vun vút phóng xuống. Đội kị binh giặc tối tăm mặt mũi. Liễu Thăng bị trúng một mũi lao, chết bên sườn núi Mã Yên. Hơn một vạn viện binh tinh nhuệ của giặc bị tiêu diệt. Nghe tin chủ tướng tử trận, quân Minh vô cùng hoảng loạn tháo chạy. Mưu đồ cứu viện thành Đông Quan của nhà Minh thất bại.

(Theo *Chiến thắng Chi Lăng*, NXB Văn hoá dân tộc, Hà Nội, 1987)

▲ Hình 3. Lược đồ trận Chi Lăng

+ Lê Lợi kéo quân bao vây thành Đông Quan (Hà Nội), nhà Minh cử hai đạo binh sang phá vây.

+ Quân Minh do Liễu Thăng cầm đầu kéo vào Lạng Sơn đến cửa ải Chi Lăng lúc mờ sáng.

+ Quân ta cho kị binh ra nhử giặc vào trận địa, rồi bao vây từ hai sườn núi đánh giặc.

+ Liễu Thăng tử trận, quân Minh hoảng loạn tháo chạy.

Xem video về chiến thắng Chi Lăng – Xương Giang:
<https://youtube.com/watch?v=6WTbxdwfjkw>

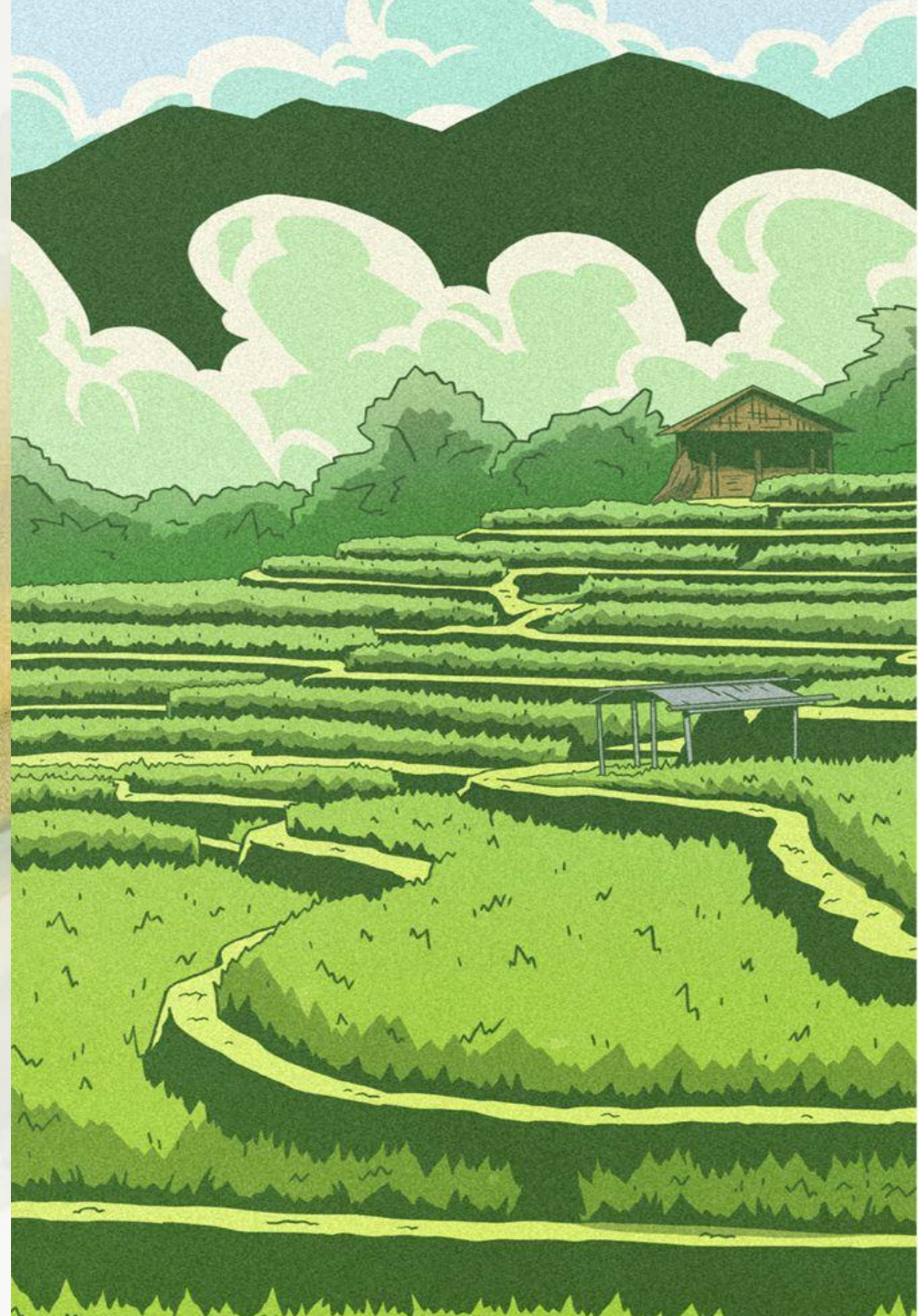
+ Kết quả:

- Liễu Thăng và Lương Minh bị tử trận, hàng vạn tên địch bị giết.
  - Cánh quân Mộc Thạnh chỉ huy vội rút chạy về nước.
  - Vương Thông xin hòa, mở hội thề Đông Quan rút quân về nước.
- => Khởi nghĩa giành thắng lợi hoàn toàn.

+ Ý nghĩa:

- Là chiến tranh giải phóng dân tộc đầu thế kỷ XV.
- Thể hiện ý chí và nghị lực, quyết tâm, tinh thần quyết chiến quyết thắng và trí thông minh sáng tạo của dân tộc ta.
- Chiến thắng lịch sử đó đã xóa bỏ 20 năm đô hộ tàn bạo của nhà Minh, mở ra những trang mới trong lịch sử dựng nước và giữ nước quang vinh của dân tộc.

LUYỆN TẬP

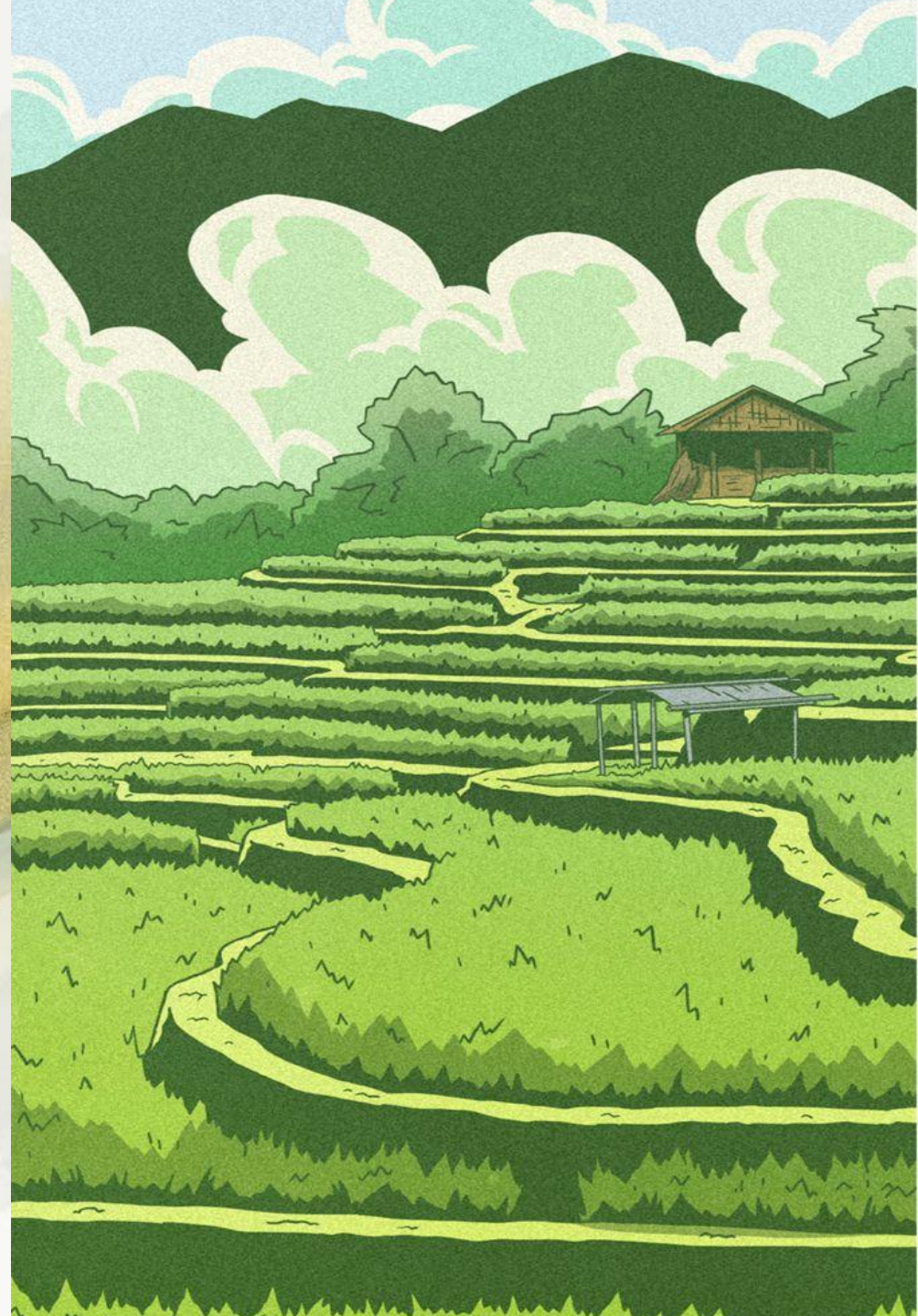

Thi kể chuyện lịch sử

- **Hình thức thi:** thi theo nhóm, mỗi nhóm đại diện 1 bạn tham gia.
- **Nội dung:** chọn 1 trong 3 câu chuyện:
  - ☐ Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa
  - ☐ Lê Lai quên mình cứu chúa.
  - ☐ Trần Chi Lăng

VÂN
DUNG

Về nhà: thu thập một số tư liệu về 2 nhân vật lịch sử bằng tranh hoặc các câu chuyện lịch sử về Lê Lai, Nguyễn Trãi.

**CHÀO
TẠM
BIỆT**

